

Op 't plein voor de wachtkamer werd de kist neergezet op de schragen. De acht heeren gingen twee aan twee daar achter staan. De meesten zetten moeizaam langzaam den voet vooruit, lieten de armen met de handen slap neer hangen, 't hoofd voorover geknakt, somber starend vóór zich, op den grond. Toen kwam de doodgraversknecht in z'n langen kiel van vergrouwd zwart katoen, hij tikte even aan z'n pet, en wenkte de aansprekers dat 't klaar was. Hij liep voorop, de spa in z'n hand, waarmee hij gedachteloos telkens in den grond prikte.

Langzaam volgde de stoet; de dragers loopend met wankelende schokjes onder den zwaren last; de genoodigden, zwijgend stappend, voetje voor voetje, de oogen op den grond. Onbeduidend klein dat troepje in die wijde vlakke, kleintjes ook 't gesnerk van 't grint in de verre stilte. Een oude werkmán, die in 't zonnetje 'n pijp liep te rooken, bleef stilstaan aan den weg, eerbiedig groetend voor 't lijk. En zonder 'n oogeblik meer om te kijken zette hij z'n wandeling voort in tegenovergestelde richting.

Naast den kuil, tusschen 'n bergje geel, nat zand werd de kist een oogeblik neergezet, toen weer opgelicht, de dikke touwen kwamen er om, even nog rusten op de dwarsleggers boven 't graf, en op 'n zacht; „ga je gang” van den doodgraversknecht, zakte hij langzaam, de aansprekers hun ruggen gedraaid van 't zware vieren-laten, één 'n stap meegetrokken, dadelijk tegengehouden in z'n lenden door twee makkers. De graversknecht plofte de eerste scheppen zand op het deksel, de heeren liepen voorzichtig naar den rand van den kuil om er in te zien, hun hoeden vasthoudend bij 't naar voren buigen...

„'t Is afgelopen” zei toen, met de goedigheid van iemand die 'n prettig verlot geeft, de eerste aanspreker. En nu druk redeneerend, luchtig loopend, gingen de heeren naar de koetsen terug. De leidende aanspreker accentueerde zijn groet, omdat 't de laatste was, z'n rechter hand 'n eind naar voren. En de genoodigden drukten die hand, zeggend: „Nou dag meneer”, er bijvoegend, in navolging van 't oude oompje, dat eerst instapte — „wel bedankt hoor.”

In daverende vaart gingen de rijtuigen terug, de gordijntjes nu naar de hoogte, zoodat 't vol zonlicht daar binnen was, dwars door 't uitbundig bedrijvig straatvertier van achterbuurten...

Maar in 't huis van moeder Grijs drukte nog de kil sombere, donkere doodsstemming; geen zonnestraaltje mocht er zacht troosten. De dames zaten nog net als toen de stoet was weggegaan. De lange op de canapé, nu opofferend kalm; de korte met roode oogen, en haar lachen vriendelijker, als vergoedend 't huilen van straks.

Nadat de heeren weer handen gegeven hadden, gingen zij breed-gemakkelijk zitten; enkelen staken een sigaar op, en met koffiehuisachtige gemoedelijkheid begonnen zij opgewekt te redeneeren.

„Vin je 't niet toevallig, Na?” — vroeg 't dansmeestertje, en 't was of er iets onhoudbaar grappigs moest komen: „vin je 't niet toevallig? zoo oud als ik ben was 'k nog nooit uit begraven geweest. Toevallig hè, dat 't nou juist bij jullie moeder most zijn; — 't is sterk? 'k Ben nou toch dertig jaar, en allemaal